

DE GLORIE VAN ŚRĪ RĀDHĀ

DEEL TWEE

*Śrī Śrīmad Bhaktivedānta
Nārāyaṇa Gosvāmī Mahārāja*

[Śrīla Bhaktivedānta Nārāyaṇa Gosvāmī Mahārāja verzocht Kṛṣṇadāsa Prabhu om *Śrī Maṅgala-gītam*, *Śrī Rādhā-kṛpā-kaṭākṣa-stava-rāja* en *Śrī Nanda-nandanāṣṭakam* te zingen.]

Als je Rādhikājī een plezier wilt doen, zal je Kṛṣṇa een plezier moeten doen; en als je Kṛṣṇa een plezier wilt doen, zal je Rādhikā een plezier moeten doen. Als je de glorie van Kṛṣṇa bezingt, is Rādhikājī gretig om het met miljoenen oren te horen. En als iemand de glorie van Rādhikājī bezingt, wil Kṛṣṇa, die intens gretig is om dat te horen, miljarden en triljoenen oren hebben. We zongen over de glorie van Rādhikā in *Śrī Rādhā-kṛpā-kaṭākṣa-stava-rāja*. Nu gaan we *Śrī Nanda-nandanāṣṭakam* zingen, waarin eerbetuigingen aan Kṛṣṇa worden aangeboden en waarin Zijn glorie wordt bezongen.

Allereerst bied ik aan de lotusvoeten van mijn *gurupāda-padma*, *nitya-līlā-praviṣṭa om viṣṇupāda aṣṭottara-śata* Śrī Śrīmad Bhakti Prajñāna Keśava Gosvāmī Mahārāja mijn miljoenen *daṇḍavat praṇāma puṣpā-ijali* aan. Daarna bied ik aan de *sannyāsīs*, *brahmacārīs*, Vaiṣṇava's en Vaiṣṇavī's mijn eerbetuigingen aan.

De inwoners van Rāval en Varṣāna hebben Rādhāṣṭamī gisteren gevierd. Dat komt, omdat ze de *tithis* (Vedisch astrologische perioden), zoals gegeven in *sāstra*, niet erg veel consideratie geven. Ze vieren Janmāṣṭamī en Rādhāṣṭamī alleen op Aṣṭamī zonder in overweging te nemen, of die Aṣṭamī *pūrva-viddhā*, *parva-viddhā* of *śuddha* is, hetgeen betekent, dat het al of niet zuiver is.¹ Maar de vier authentieke Vaiṣṇava *sampradāyas* – de Brahma *sampradāya*, de Rudra *sampradāya*, de Sanaka *sampradāya* en de Śrī *sampradāya* – nemen deze regels wel in acht. Wij volgen in hun voetspoor en nemen deze principes ook in acht en vieren Śrī Rādhāṣṭamī daarom vandaag.

Gisterenavond hebt ik verteld, hoe Śrīmatī Rādhikā in Rāval verscheen en hoe [Vṛṣabhānu] Bābā Haar op de Yamunā Rivier in een honderdbladige lotus aantrof. In een andere *kalpa* (tijdperk) verscheen Ze ook in een lotusbloem in Vṛṣabhānu-kuṇḍa. Beiden worden beschouwd als waar, waarbij gedegen rekening wordt gehouden met het verschil van *kalpas*. Maar in deze *kalpa* verscheen Ze in Rāval.

Rādhikājī heeft ontelbaar veel eigenschappen, die Ananta Śeṣa noch Kṛṣṇa kunnen beschrijven.

*devī kṛṣṇa-mayī proktā
rādhikā para-devatā*

---

¹ Indien de *tithi* (Saptamī) van de voorgaande dag nog aanwezig is bij zonsopgang, wordt dit 'onzuiver' genoemd. In dat geval vieren we Rādhāṣṭamī de volgende dag.

*sarva-lakṣmī-mayī sarva
kāntiḥ sammohinī parā*

Bṛhad-gautamīya-tantra

Geciteerd in *Śrī Caitanya-caritāmṛta (Ādi-līlā 4.83)*

[Zij, die schittert en straalt en die niet-verschillend is van Śrī Kṛṣṇa, wordt Śrīmatī Rādhikā genoemd. Ze is uitermate vererenswaardig en overziet alle gelukgodinnen. Ze beschikt over alle luister en brengt Śrī Kṛṣṇa compleet in de war. Zij is het allerhoogste innerlijke vermogen van de Heer.]

Het woord *devī* in het bovengenoemde vers betekent, dat Śrīmatī Rādhikā godin aller godinnen is. Kṛṣṇa-mayī betekent, dat al haar lichaamsdelen zich manifesteren uit Haar *mahābhāva*, de hoogste extatische liefde voor Kṛṣṇa. Ze zalft Zich met Haar *sneha* (affectie) voor Kṛṣṇa en Ze baadt Zich in de genegenheid, die Lalitā, Viśākhā en Haar andere *sakhīs* voor Haar hebben. Śrīla Raghunātha dāsa Gosvāmī heeft dit allemaal uitgelegd in zijn geschriften. Rādhikā is Kṛṣṇa-mayī; Haar *prema* (liefde) voor Kṛṣṇa vormt Haar lichaam.

Devī kṛṣṇa-mayī proktā rādhikā para-devatā. Ze is *para-devatā*. Śrī Kṛṣṇa is de *devatā* van alle *devatās* (God aller goden). En wie is de *devatā* van Kṛṣṇa? Zij, die *māna* vertoont in Rādhā-kuṇḍa. Kṛṣṇa neemt drie keer een bad in Rādhā-kuṇḍa om Haar te kalmeren. In diepe meditatie chant Hij, "Rādhe Rādhe" om haar een plezier te doen. Hoe glorieus is deze *rādhā-nāma!*

Toen Śrī Jayadeva Gosvāmī in Campaka-haṭṭa eens de verzen van zijn Śrī Gīta-govinda aan het componeren was, verscheen er een spel in zijn hart, waarin hij zag, dat Śrī Kṛṣṇa pogingen ondernam om Śrīmatī Rādhikā te kalmeren. Nadat Hij Zijn fluit aan Haar lotusvoeten had gelegd, wilde Śrī Kṛṣṇa Haar voeten op Zijn hoofd plaatsen. Dit vervulde Śrī Jayadeva met vrees en hij kon zich er niet toe aanzetten om te schrijven wat hij zag. Hij dacht, "Śrī Kṛṣṇa is *sarveśvara* (de Heer van alles). Er is geen *para-tattva* (Allerhoogste Absolute Waarheid) buiten Hem. Hij beschikt over alle vermogens en hoewel Rādhikājī Kṛṣṇa's *hlādinī=śakti* (pleziergevend vermogen) is, toch is Kṛṣṇa het hoogste principe (*para-tattva*). Als Śrīmatī Rādhikā Zijn vermogen is, hoe kan Hij Zijn hoofd dan aan Haar lotusvoeten leggen? Dit is onmogelijk."

Zo ontstond er twijfel in het hart van Jayadeva Gosvāmī. Hij hield op met schrijven, sloot zijn notitieboek en ging een bad nemen in de Gaṅgā. Op hetzelfde moment nam Śrī Kṛṣṇa de vorm van Śrī Jayadeva aan en zag eruit alsof hij gereed was om een bad te nemen. In de gedaante van Jayadeva kwam Kṛṣṇa bij het huis van Jayadeva en zei tegen zijn vrouw Padmāvatī, "Ik zat iets te schrijven in onze tempelkamer en daarna ging ik een bad nemen. Onderweg schoot me iets te binnen en daarom ben ik teruggegaan om in Mijn manuscript te schrijven. Wil je het even brengen?" Ze kwam met het manuscript en Kṛṣṇa voltooide persoonlijk het vers, dat Jayadeva was begonnen te schrijven. Aan "*smara-*

garala-khaṇḍanam – het dodelijke vergif van amoureuze liefde..." voegde Hij toe "...*mama śirasi ma-ēdanam dehi pada-pallavam udāram* – wordt geneutraliseerd door Mijn hoofd te decoreren met Jouw voeten als bloemen."

*smara-garala-khaṇḍanam mama śirasi maṇḍanam
dehi pada-pallavam udāram*

[De mooie bloesems van Jouw voeten neutraliseren het dodelijke vergif van romantische liefde. Ze doven het angstaanjagende vuur van de pijn van die liefde, dat in Mijn hart woedt. Wees daarom zo lief om Jouw voeten Mijn hoofd te laten tooien.]

"O Rādhikājī, *smara garala khaṇḍanam*." Het woord *smara* betekent hier, "Jouw afzondering van Mij heeft het effect van een miljoen soorten vergif. Ik kan het niet verdragen. Wees zo goed Mijn overtredingen te vergeven en tooi Mijn hoofd door er Jouw lotusvoet op te plaatsen." Śrī Kṛṣṇa Zelf schreef dit in gouden letters en vertrok.

Even later kwam Jayadeva terug van zijn bad. Verbaasd vroeg zijn vrouw, "Hoe ben jij zo snel teruggekomen? Zojuist kwam je hier, schreef iets in jouw boek en ging weer terug om te baden."

Jayadeva Gosvāmī zei, "Ik ben niet teruggekomen, ik kom nu pas terug voor de eerste keer, nadat ik heb gebaad." Hij vroeg naar zijn manuscript, sloeg het open en zag, dat zijn onvoltooide vers met gouden letters was voltooid door Kṛṣṇa Zelf. Hij

kon het zelf niet schrijven, dus Kṛṣṇa kwam om het voor hem te doen. Hoe glorieus is Rādhājī!

Ze is *sarva-lakṣmī-mayī*. het summum van alle Lakṣmī's (geluksgodinnen),

*ananta-koṭi-viṣṇu-loka-namra-padmajārcite
himādrijā-pulomajā-viriñcajā-vara-prade
apāra-siddhi-rddhi-digdha-sat-padāṅgulī-nakhe
kadā kariṣyasīha mām kṛpā-kaṭākṣa-bhājanam*

Śrī Rādhā-kṛpā-kaṭākṣa-stava-rāja (11)

[O Jij, die wordt vereerd door Śrī Lakṣmī-devī – de meesteres van onbepaalde Vaikuṅṭha planeten – en die godsgeschenken geeft aan Śrī Pārvatī, Indrāṇī en Sarasvatī! Zelfs één nagel van Jouw lotusvoeten geeft aanleiding tot een oneindige variëteit aan spirituele perfecties. Oh, wanneer maak Je mij het object van Jouw genadevolle zijdelingse blik?]

*makheśvari! kriyeśvari svadheśvari sureśvari
triveda-bhāratīśvari pramāṇa-śāsaneśvari
rameśvari! kṣameśvari pramoda-kānaneśvari
vrajeśvari vrajādhīpe śrī rādhike namo 'stu te*

Śrī Rādhā-kṛpā-kaṭākṣa-stava-rāja (12)

[O Meesteres van alle soorten offers, van alle activiteiten, van de *mantras* uitgesproken tijdens *yajñas*, van alle goden, van alle lessen van de drie Veda's, van de naleving van alle schriftuurlijke principes, van de geluksgodin, van vergeving en van het heerlijke bos [van Vṛndāvana]. O Meesteres en Keizerin van Vraja, O Śrīmatī Rādhikā, ik bied aan Jou mijn *praṇāma*.]

Dat is de glorie van Rādhikājī.

En wat te zeggen van andere halfgoden, zelfs Brahmā en Śaṅkara kunnen de *darśana* van Haar lotusvoeten niet verkrijgen. Zelfs Kṛṣṇa Zelf vereert ze. Ze is *sarva-lakṣmī*, de belichaming van alle geluksgodinnen, en *sarva-kānti*, degene, die alle transcendentale verlangens van Śrī Kṛṣṇa vervult. Anderen, zoals Candrāvalī, Lalitā en Viśākhā kunnen Zijn verlangens slechts tot zekere hoogte vervullen. Er waren miljoenen groepen *gopīs* in de *rāsa-līlā*, maar zodra Rādhikājī vertrok, verliet ook Kṛṣṇa die *rāsa* dans. Kṛṣṇa denkt, "Voor wie is deze *rāsa* dans? Het is alleen voor Rādhikā. Als Zij niet in deze *rāsa* dans is, voor wie is het dan? Wie gaat dan *rāsa* uitvoeren?" Hij brak de trots van de andere *gopīs* en ging Śrī Rādhā zoeken. *Rādhikā para-devatā*. Kṛṣṇa is *devatā* en Zij is *para-devatā*, de allerhoogste vererenswaardige godheid.

De glorieuze eigenschappen van Rādhikā zijn talrijk. Nu gaan de Vaiṣṇava's in deze bijeenkomst Haar ieder gedurende tien minuten vereren. Dit is Haar ware *abhiṣeka* (badceremonie). Ze is niet blij met de *abhiṣeka* [met allerlei ingrediënten, zoals melk, yoghurt, honing, *ghee*, enzovoort], want Zij is bij ons, wanneer we Haar glorie bezingen.

Een lezing gegeven in de Śrī Keśavajī Gauḍīya Maṭha,
Mathurā, India,
op de ochtend van Rādhāṣṭamī, 28 augustus 2009
Gepubliceerd door het Harikatha Team
Nederlandse vertaling: Indirā dāsī 2017
Publicatie: www.jayaradhe.nl